

MD-2012, Chișinău, str. V. Pârcălab nr. 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.audiovizual.md>

MD-2012, Chisinau, V. Parcalab str., № 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.audiovizual.md>

DECIZIA nr. 61/214

din 30 decembrie 2019

Cu privire la examinarea rezultatelor monitorizării postului de televiziune „NTV Moldova”, urmare a plângerii și cererii privind dreptul la replică din partea președintelui Asociației Obștești „Unirea – Onoare, Demnitate și Patrie”, Vlad Bilețchi

La data de 05 decembrie 2019, în adresa Consiliului Audiovizualului a parvenit plângerea f/nr. din partea președintelui Asociației Obștești „Unirea – Onoare, Demnitate și Patrie”, Vlad Bilețchi, prin care informează că adresează respectiva plângere în calitate de persoană juridică afectată, cât și de persoană fizică afectată în mod direct prin încălcarea prevederilor legale în vigoare, inclusiv cele stipulate în Codul serviciilor media audiovizuale, considerând că au fost lezați în drepturile și libertățile legale garantate de Constituția Republicii Moldova și de alte legi. Astfel, petiționarul comunică Consiliului Audiovizualului că „la data de 30 noiembrie 2019, aproximativ la ora 18:45, a avut loc o emisiune televizată la postul „NTV Moldova”, care aparține radiodifuzorului PP „Exclusiv Media” SRL. Emisiunea fiind moderată de doamna Elena Pahomova”, în care, pe tot parcursul emisiunii, au fost admise încălcări și derogări de la legislația în vigoare în domeniul audiovizualului, și anume:

1. *Încălcări de la prevederile art. 7 alin. (2) și (3) din Codul serviciilor media audiovizuale: „informarea corectă, obiectivă, complexă și imparțială prin programe audiovizuale inovatoare și variate, care respectă standardele etice și de înaltă calitate”, or, informarea a fost incompletă, tendențioasă și eronată intenționat prin accentuarea și dezvoltarea unor evenimente și prin tăinuirea altor evenimente similare cu scopul de forma o anumită părere. Informarea nu a fost prezentată de o manieră obiectivă, ci subiectivă, nefiind făcută trimitere la documente, mărturii sau alte mijloace. Totodată, nu au fost prezentate păreri diferite sau oferit dreptul la replică. Întreaga emisiune fiind exprimată dintr-un singur punct de vedere.*

2. *Încălcări de la prevederile art. 11 alin. (2) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale: „Sunt interzise programele audiovizuale: a) susceptibile de a propaga, incita, promova sau justifica ura rasială, xenofobia, antisemitismul sau alte forme de ură fondate pe intoleranță sau pe discriminarea pe criterii de sex, de rasă, de naționalitate, de religie, de dizabilitate sau de orientare sexuală”, or, pe parcursul emisiunii sunt întrebuițate calificative de eroi în adresa unor persoane și sunt formate prejudecăți, stereotipuri și acuzații nefondate, fără probe în adresa altor persoane”.*

3. *Încălcări de la prevederile art. 13 alin. (6) din Codul serviciilor media audiovizuale: „În cadrul programelor audiovizuale știri și de dezbateri, de informare în probleme de interes public, de natură politică, economică, socială sau culturală trebuie să fie respectate următoarele cerințe:*

a) *asigurarea imparțialității, echilibrului și favorizarea liberei formări a opiniilor, prin prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție, în perioada în care problemele sunt în dezbateri publică;*

b) *evitarea oricăror forme de discriminare”, or, pe tot parcursul emisiunii a fost formată și generată o poziție dominantă în defavoarea unei părți și în total avantaj a altei părți.*

4. *Încălcări de la prevederile art. 13 alin. (1) din Codul serviciilor media audiovizuale: „să asigure distincția clară între fapte și opinii/să informeze cu privire la un fapt sau un eveniment corect, iar informația să fie verificată și prezentată în mod imparțial și cu bună-credință”, or, pluralitatea*

opiniilor a fost neglijată de Elena Pahomova, care a dat dovadă de atitudine părtinitoare și chiar efort de a convinge telespectatorii de necesitatea și corectitudinea părții promovate.

5. Încălcări de la prevederile art. 13 alin. (5) din Codul serviciilor media audiovizuale: „În programele audiovizuale de știri de dezbatere trebuie să fie respectate următoarele reguli:

a) rigoare și acuratețe în redactarea și prezentarea știrilor;

b) între subiectul abordat și imaginile ce însoțesc comentariul să existe o conexiune reală;

c) titlurile și textele afișate pe ecran să reflecte cât mai fidel esența faptelor și datelor prezentate;

d) în cazul difuzării unor reconstituiri, să se menționeze în mod clar acest lucru;

e) în cazul prezentării înregistrărilor provenite din alte surse decât cele ale redacției, să se precizeze acest lucru;

f) în enunțarea unor ipoteze sau a unor relații de cauzalitate privind producerea unor eventuale catastrofe, să se solicite și punctul de vedere al autorității publice competente”, or, toate aceste prevederi au fost neglijate și încălcate grav, sensul realității fiind deformat prin montaj, comentarii, titluri și mod de formulare, nu a fost respectat principiul de informare din mai multe surse, iar informația adusă la cunoștința opiniei publice nu corespunde realității.

Totodată, petiționarul face trimitere și la prevederile art. 73 din Codul serviciilor media audiovizuale: Misiunea Consiliului Audiovizualului:

(1) Consiliul Audiovizualului este garant al interesului public în domeniul audiovizualului și are misiunea de a contribui la dezvoltarea serviciilor media audiovizuale în conformitate cu principiile comunicării audiovizuale prevăzute de prezentul cod, cu normele, standardele și cele mai bune practici internaționale în domeniu.

(2) În sensul prezentului cod, interes public în domeniul audiovizualului reprezintă interesul pentru asigurarea unei informări pluraliste și obiective a populației, un interes superior în raport cu interesele politice, economice, comerciale, ideologice sau de altă natură.

În contextul celor enunțate mai sus, Asociația Obștească „Unirea ODIP” solicită examinarea plângerii și efectuarea unei investigații în modul și termenul legal stabilit de Codul serviciilor media audiovizuale, art. 83 alin. (4), și anume de 15 zile din data sesizării. Despre rezultatul investigației și controlului, precum și despre decizia de aplicare a sancțiunii, solicită să fie informați în scris.

De asemenea, la 05.12.2019, pe marginea aceluiași subiect, Asociația Obștească „Unirea ODIP” a depus la Consiliul Audiovizualului și o cerere f/nr. privind acordarea dreptului la replică, prin care informează că în conformitate cu prevederile Codului serviciilor media audiovizuale: art. 14 alin. (1) și (2), precum și art. 24 alin. (3), art. 61 alin. (3) și art. 75 alin. (3) lit. f), adresează această cerere în calitate de persoană juridică afectată, cât și de persoană fizică afectată în mod direct prin încălcarea prevederilor legale în vigoare, inclusiv cele stipulate în Codul serviciilor media audiovizuale. Președintele AO „Unirea ODIP” consideră că au fost lezați în drepturile și libertățile legale, garantate de Constituția Republicii Moldova și de alte legi, fapt pentru care solicită garantarea și acordarea exercitării dreptului la replică.

În acest sens, petiționarul declară că sunt în deplină capacitate și posibilitate juridică să solicite dreptul la replică pentru a-și apăra onoarea și demnitatea, pentru a dezminți informațiile false, eronate și calomnioase, publicate contrar prevederilor Codului serviciilor media audiovizuale, fără asigurarea tuturor punctelor de vedere și într-o manieră incorectă, subiectivă și tendențioasă, care cade sub incidența legii menționate anterior, ținând cont de faptul că au fost menționați prin text, voce și imagine.

În temeiul prevederilor art. 83 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale, precum și în scopul examinării obiective a tuturor circumstanțelor sesizate, Consiliul Audiovizualului a solicitat, prin scrisoarea nr. 911 din 09 decembrie 2019, PP „Exclusiv Media” SRL, fondatoarea postului de televiziune „NTV Moldova”, prezentarea opiniei asupra celor invocate în plângerea și cererea de acordare a dreptului la replică din partea Asociației Obștești „Unirea ODIP”.

Prin scrisoarea nr. 011-212 EM din 12.12.2019, PP „Exclusiv Media” SRL, fondatoarea postului de televiziune „NTV Moldova”, informează Consiliul Audiovizualului că la data de 30 noiembrie 2019, în cadrul emisiunii de autor a jurnalistei Elena Lewicka-Pahomova de la postul de televiziune „NTV Moldova” a fost difuzat un subiect despre Cimitirul Regimental, bazat în exclusivitate pe documente de arhivă. O bună parte dintre ele este publicată pentru prima dată, fapt despre care se menționează în materialul difuzat.

PP „Exclusiv Media” SRL declară că adresarea AO „Unirea ODIP” conține inexactități evidente, care distorsionează sensul subiectului televizat, deoarece în materialul difuzat nu a fost prezentat niciun punct de vedere, acesta se bazează exclusiv pe documente. Din acest motiv, dreptul la replică, solicitarea unui alt punct de vedere este nefondat. Singurul contraargument se poate conține în alte documente istorice, pe care redacția emisiunii este gata să le accepte și să le facă publice în edițiile următoare.

Furnizorul de servicii media invocă și faptul că emisiunea „Механизм действия” nu este una de știri sau dezbateri, prin urmare, cerințele față de aceasta sunt irelevante.

PP „Exclusiv Media” SRL susține și faptul că acuzațiile privind instigarea la ură, propagandă și altele sunt absolut nefondate, pentru că anume în subiectul difuzat a fost lansat apelul să nu se promoveze ura, să nu se împartă istoria în „a noastră” și „a altora”. De asemenea, furnizorul mai afirmă că autoarea emisiunii a solicitat misiunilor diplomatice internaționale acreditate la Chișinău să își direcționeze atenția spre cimitir și să inițieze un proiect comun de reconciliere.

Totodată, PP „Exclusiv Media” SRL menționează că un screen-shot de pe pagina personală din rețelele sociale a jurnalistei nu poate fi acceptat drept argument, postul de televiziune „NTV Moldova” nu reglementează conținutul paginilor din rețelele sociale ale colegilor și nici Consiliul Audiovizualului nu stabilește activitatea internetului.

De asemenea, PP „Exclusiv Media” SRL mai informează Consiliul despre faptul că după conferința de presă organizată la 05 decembrie 2019 de către Vlad Bilețchi, președintele Asociației Obștești „Unirea – Onoare, Demnitate și Patrie”, și Ghenadie Cosovan, președintele Asociației de veterani „Credință Patriei”, la 07 decembrie 2019, în noua ediție a emisiunii „Механизм действия”, a fost pregătit un subiect în care sunt prezentate doar pozițiile lui Bilețchi și Cosovan, fără vreun comentariu din partea autorului.

Furnizorul mai susține că în cadrul conferinței din 05.12.2019 au fost aruncate insulte în adresa autorului și a populației vorbitoare de limbă rusă. Ghenadie Cosovan a numit rușii „derbedei”, astfel, acuzațiile prezentate sunt nefondate din toate punctele de vedere, iar situația este epuizată.

În conformitate cu prevederile art. 75 alin. (4) lit. a) și art. 83 alin. (3) lit. c) din Codul serviciilor media audiovizuale, Consiliul Audiovizualului a efectuat monitorizarea postului de televiziune „NTV Moldova” prin prisma celor invocate în plângerea dlui Vlad Bilețchi.

Rezultatele monitorizării au atestat că la data 30 noiembrie 2019, de postul de televiziune „NTV Moldova”, a difuzat, în cadrul emisiunii „Механизм действия”, un subiect despre istoria Cimitirului Eroilor din sectorul Botanica al capitalei. În debutul subiectului, autoarea, Elena Lewicka-Pahomova menționează faptul că istoria acestui cimitir a fost falsificată, denumindu-l Cimitirul Eroilor Români, ștergând memoria soldaților ruși, cehi, germani și mulți alții.

În cadrul subiectului sunt difuzate imagini video de pe teritoriul cimitirului, în care sunt prezentate urne de gunoi și un scaun cu plăcuța „*Instalat de Asociația UNIREA – ODIP. Cimitirul Eroilor Români 1918. www.odip.md*”, însoțite de comentariile jurnalistei referitor la faptul că ar fi bine că la amenajarea acestui cimitir să se implice și statele a căror soldați au fost îngropați aici, dar, deocamdată, interesul către acest cimitir îl au doar tinerii de la Asociația Obștească „Unirea ODIP”: „*Pentru a-și oficializa drepturile asupra acestui memorial, ei au făcut un pic de ordine, au pus plăcuțe, urne și au redenumit cimitirul „Cimitirul Eroilor Români”. Articolele de presă din perioada interbelică spun că două nume pot fi considerate istorice: „Cimitirul Regimental” și „Cimitirul Eroilor”.*

În scopul examinării obiective a tuturor circumstanțelor, Consiliul Audiovizualului a monitorizat suplimentar și subiectul din 07.12.2019 din cadrul emisiunii „Механизм действия”, la care face

referință PP „Exclusiv Media” SRL. Rezultatele monitorizării au atestat că la 07.12.2019 a fost difuzat un alt subiect pe marginea istoricului Cimitirului Eroilor din sectorul Botanica al capitalei. În cadrul subiectului „Право на мнение”, autoarea anunță despre faptul că urmare a subiectului din 30 noiembrie 2019, Asociația „Unirea ODIP” a solicitat dreptul la replică, nefiind de acord cu cele enunțate în ediția precedentă, astfel, postul de televiziune dă curs acestei solicitări. În acest context, în cadrul subiectului sunt date secvențe video de la conferința de presă organizată de către Asociația „Unirea ODIP” la 05.12.2019, cu expunerea poziției președintelui asociației, Vlad Bilețchi, și a președintelui Asociației Obștești „Credință Patriei”.

Prezent la ședință, Vlad Bilețchi, președintele Asociației Obștești „Unirea ODIP”, a susținut poziția expusă în plângere, reiterând suplimentar unele aspecte din istoricul cimitirului. Petiționarul a mai declarat că nu este de acord cu datele istorice prezentate tendențios în cadrul subiectului, fapt care a și stat la baza plângerii Asociației „Unirea ODIP”. Vlad Bilețchi a mai invocat că în cadrul subiectului nu le-a fost solicitată poziția, ci au fost doar menționați că au amenajat cimitirul, filmând plăcuțele cu denumirea organizației lor.

În cadrul dezbaterilor publice, președintele Consiliului Audiovizualului, Dragoș Vicol, a declarat că în limitele competențelor sale, Consiliul Audiovizualului trebuie să constate în ce măsură ceea ce a prezentat postul de televiziune denaturează imaginea Asociației „Unirea ODIP”, iar cele invocate de petiționar reprezintă doar opinia proprie, fapt care nu poate să determine postul TV respectiv de a prezenta o paletă mai vastă sau pe care o consideră petiționarul că ar trebui fi prezentată, deoarece aceasta ar însemna o ingerință în politica editorială. În acest context, Dragoș Vicol a reiterat că Consiliul Audiovizualului nu poate să aplice sancțiuni unui post de televiziune doar pentru faptul că în cadrul subiectului nu se regăsesc elemente pe care petiționarul crede că ar fi trebuit să fie prezentate.

La rândul său, membra Consiliului Audiovizualului, Lidia Viziru, a menționat că nu este clar prin ce a fost lezată imaginea asociației, deoarece în cadrul subiectului au fost difuzate imagini video de pe teritoriul cimitirului în care sunt prezentate urnele de gunoi și un scaun cu plăcuța „*Instalat de Asociația UNIREA ODIP. Cimitirul Eroilor Români 1918*”, însoțite de comentariile jurnalistei referitor la faptul că ar fi bine că la amenajarea acestui cimitir să se implice și statele a căror soldați au fost îngropați aici, dar, deocamdată, interesul către acest cimitir îl au doar tinerii de la Asociația Obștească „Unirea ODIP”. În acest sens, Lidia Viziru a specificat că secvența video respectivă și comentariile jurnalistei nu conțin acuzații, ci dimpotrivă, vin ca o laudă la faptul că „Unirea ODIP” este singura care a încercat să amenajeze acest cimitir.

Membrul Consiliului Audiovizualului, Iulian Roșca, s-a referit la cererea de solicitare a dreptului la replică depusă de Asociația „Unirea ODIP”, specificând că în conformitate cu prevederile Legii cu privire la libertatea de exprimare, dreptul la replică se realizează în mod individual și se înaintează timp de 20 de zile nemijlocit către furnizorul de servicii media, iar Consiliul Audiovizualului doar supraveghează respectarea realizării acestui drept.

În temeiul prevederilor Codului serviciilor media audiovizuale, aprobat prin Legea nr. 174 din 08.11.2018, **Consiliul Audiovizualului**

DECIDE:

1. A lua act de rezultatele monitorizării postului de televiziune „NTV Moldova” (PRO – (6) UNANIM – D. VICOL, T. BURAGA, A. COZMA, C. MIHALACHE, Iu. ROȘCA și L. VIZIRU).
2. A respinge plângerea f/nr. din 05.12.2019, parvenită din partea dlui Vlad Bilețchi, președintele Asociației Obștești „Unirea – Onoare, Demnitate și Patrie” (PRO – (5) – D. VICOL, T. BURAGA, A. COZMA, Iu. ROȘCA și L. VIZIRU; CONTRA – (1) – C. MIHALACHE).

3. Motivațiile privind rezultatele votării sunt înscrise în Procesul-verbal al ședinței CA din 30 decembrie 2019, parte integrantă a prezentei decizii.

4. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția monitorizare.

5. Prezenta decizie poate fi contestată în ordinea contenciosului administrativ, în termen de 30 de zile de la data comunicării acesteia.

6. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a Consiliului Audiovizualului.

PREȘEDINTE

Dragoș VICOL